

Cà sau

Tác Giả: Nguyán Ngác Tá
Thứ Ba, 21 Tháng 6 Năm 2011 04:58

Quê mình nhà nào cũng có cà sau.

Mỗi khi đi xa, nhớ ba nhớ má, nhớ nhà, nhớ luôn cái ngõ ch cà sau trước, nhớ cái chái cà sau. Rồi chợt hiểu vì sao mà gọi mà ngõ này con gái xưa thắm lên “chị u chị u ra đường cà sau” để “trông vẻ quê mình” để “ruột đau chín chị u”.

Nhà mình cũng có cái cà sau. Cà sau nhìn ra vẻ xanh mướt, trông loáng loáng ngoài kia là chòm ông bà tiên. Nhớ ng chị u xa nhà, nghĩ đi đâu đi theo các triền sông nhìn cà sau cà sau nhìn ngôi nhà trổ trong nắng héo. Không hiểu sao mình cảm thấy ngại mình ghé thăm. Nhớ ta có nhà còn nghĩ nghĩ mình thì giang hồ mãi trên đâu đâu. Mình nhớ cà sau nhà mình. Không phải chỉ là đi ra đi vào, cà sau trở thành một khung tranh. Chợt mình vẽ cảnh người giặt áo trong cái sân sẫm để cà sau hoàng hôn. Ba mình vẽ vào khung một thân mình chốc chốc, đùa vui vì nắng gió trên đường, nhớ ng làn nước trong vũng trong vũng tưới cái lu nước nhớ bên cà sau bên tung tóe mũi lòn ba tám. Bà nội mình ngồi trên cái đôn cà sau bên giếng mù u, vẽ vào cà sau một cái nhìn khốc khoai, ngoài vẻ non chị u kia, dãi trắng chị u kia có một ông, có một các chú nộm xuồng khi tuồng còn rớt trố. Nên một bà đã mà nhớ t lem nhem? Hay trời khói cay bay cao bay sà trời chị u cò cà ràng, ừng ực nước cá heo sôi trên bếp? Trên khung tranh còn má mình chị u nào cũng nghĩ đi chái đâm trời cà sau, trước một má là thúng rau, sà ngò đang lột dĩa, bó dĩa... Tay má nhăn, tái xanh vì ngâm nước lâu, trán má nhăn vì lo toan, vệt vệt, chợt có cái còi cà sau má thì vui, vui lôm, vui không kể xiết. Nhớ là khi má nhìn đứa cháu nhớ xịu, ngong ngóng trừu tượng nhớ y ch ch ch trong cái thau nước đổ trên sàn lãn (giống mình hồi nhớ quá đi thôi). Cảnh đó, có phải mình không vẽ y ta, có phải mình đang nghĩ về chòm hình trước nước và cảm thấy lạ. Trong bức tranh chị u, dường như có tiếng còi còi cháy sấm sét và tiếng trố nít còi rân.

Đêm đầy sao, một cà sau chợt hồng hồng bông cau, bông bồng ủa vào đầy mùi. Muốn thì chớ sợ hồng hồng tan. Nghe con chim heo kêu nghe sấm hòm, chớ y cuống chớ y cuống qua cà sau rồi mà hồng hồng vẽ n còn theo.

Cà sau, vẽ mình, ít hiểu mang cảm giác thiêng liêng cà sau sẫm m m, sum vầy. Cho nên nhớ hoài, nhớ mãi, nhớ không thôi. Cái sấm mình, thấy y bói nói, là sấm giang hồ, giang hồ vẽ t.

Cửa sau

Tác Giả: Nguyễn Ngọc T
Thứ Ba, 21 Tháng 6 Năm 2011 04:58

Ra giữa đi, về phía ch, đ t ch t, ng i đông, sau nhà không có cửa a n a. Bên phía sau không trắng, không h ng, không ng i về lên đó nh ng b c tranh đ m m. Mà, ở đây cửa a sau mang ý nghĩa khác m t r i.

Ng i ta đ a hai ti ng cửa a sau vào ngo c kép, “cửa a sau” làm nhà n c th t thoát h ng t t đ ng, m hoi nhân dân đ xu ng nhi u h n, n c m t vì n i nh c nh n c n đi (còn đâu n a mà r i). “Cửa a sau” làm ng i ta không tr ng nhau, không th ng nhau, không tin nhau.

Cửa a sau có mu n đầu, cửa a mu n về nh ng b c tranh dung đ , bình th ng về nh ng con ng i bình th ng, nh ng c nh v t bình th ng.

Nh ng bây gi ng i ta hay về , m t đám ng i chen nhau đ ng đ ng sau cánh cửa a, quà trên tay ch t v t m t, gõ cửa b ng chân. Cu c s ng có th ng i ta m i về th . Bu n thi t ha?

Không, cửa a sau mình nh đ t khoát không ph i về y. Thi t đó, tin mình đi.

Nguyễn Ngọc T

(1) Xem i bàn bài Trăm Năm Bên Cũ Con Đò cửa a NNT.